Tema: Antiperfektionism

Vissa trender är självklara och allmänt kända. Urbanisering, snabb teknikutveckling, globalisering med flera gigatrender är viktiga och kan få långtgående konsekvenser – men de ger sällan mycket energi. Ibland kan det vara frigörande att istället försöka fånga tendenser, det vill säga tidiga signaler till vad som senare kan komma att bli större trender. Tendenser kan också bli precis ingenting, vilket innebär att de per definition har ett stort osäkerhetsmått. Faktakravet är således lägre, men också säkerheten.

I detta nyhetsbrev ger vi oss i kast med en sådan tendens som blygsamt börjar dyka upp: *antiperfektionism*. Man kan förstås hävda att det alltid funnits motrörelser till det perfekta, men det tycks som att drivkrafterna nu är starkare för en mer omfattande förflyttning.

Från världsrekord till hyfsat snabb

Låt oss börja med Alexis Ahlgren. Det var en snabb jäkel. 1913 sprang han marathon på 2:36:06 vilket innebar nytt världsrekord, något som stod sig i hela sju år. Tiden är fortfarande respektingivande, men trots det skulle den inte ha räckt till mer än en 38:e plats i Stockholm Marathon 2015.

Jag vill inte på något sätt förringa Alexis Ahlgrens insatser. Men han hade varit tvungen att köra några ytterligare pass i veckan för att kunna vara med och konkurrera om tätpositionen i dagsläget. För att ta världsrekord nu skulle han behöva springa snabbare än 2:02:47, vilket naturligtvis är vansinnigt snabbt.

Och här har vi lite av problemet med det perfekta – det blir allt svårare att uppnå. Konkurrensen är stor inom i princip alla områden och för att lyckas och bli framgångsrik krävs mer och mer. Talang räcker en bit men sedan måste en enorm mängd träning läggas till för att bli hyfsad, och ytterligare mängder träning för att bli riktigt bra på något.

Alexis Ahlgren var kung 1913.

10 000 timmar

Malcolm Gladwell populariserade tanken om att det krävs 10 000 timmar för att verkligen bli bra på något. Den USA-baserade svenske forskaren Anders Ericsson var den som först forskade på detta område och huruvida det är träning eller talang som skapar framgång. Hans resultat var att det krävdes minst tio års träning för att nå expertnivå. Detta omvandlades sedan till 10 000 timmar av Gladwell som populariserade påståendet att talang är överskattat. Även om detta har mött kritik, främst genom det uppenbara faktumet att många aldrig kommer att bli experter ens om de lägger ner 10 000 timmar, så är säkert de flesta överens om att det krävs tid att nå toppen.

Sannolikt också i tilltagande mängd i takt med globaliseringen. Tidigare kunde man alltid vara bäst i sin egen by på att slipa knivar, odla potatis eller slå andra bönder på käften. Men i takt med att världen växer blir jämförelserna också globala och allt mer krävs för att bli bäst.

Teknisk fulländning utan lockelse

Som en motreaktion på svårigheten att nå toppen ser vi således en begynnande trend som kan beskrivas som antiperfektionism. Om kraven på att bli bäst är på tok för höga, försöker man istället söka sig i andra riktningar. Låt oss ta gitarrspel som exempel. När jag var ung tävlades det friskt i hur fort man kunde spela elgitarr. Var det Eddie Van Halen eller Steve Vai som var snabbast? Att båda kunde spela sjukt fort var uppenbart och det var vid tiden snudd på ett ändamål i sig.

Men hur många försöker spela så fort som möjligt på gitarr idag? Inte många. Men det finns förstås undantag. När en australisk ung kille härom året la ut ett YouTube-klipp när han försökte slå världsrekordet i hastighetsgitarr hånskrattade folk åt honom i kommentarsfälten. Hur lång tid tar det för honom att onanera undrade någon. För att riktigt bespotta snabbspelande gitarrister är ett YouTube-fenomen att dubba deras gitarrsolon med halvkrattigt plonkande. Mycket underhållande, men också mycket förbjudet. YouTubes copyrightpolicy stängde ner de omåttligt populära klippen som Santeri Ojala la upp. Vi imponeras inte längre av teknisk fulländning, det rymmer ingen spänning. Vi kan istället lyssna på vad Aino Jawo i Icona pop säger: “Vi älskar när det inte är perfekt. När kören inte kan sjunga och när det spelas in alldeles för fort. Det är musik som låter bra efter två öl.”

Taylor Sterling spelar 999 bmp - snabbt men ointressant.

Fulfint

Stockholms nya konsert- och klubbområde Nobelberget är tänkt att vara ständigt under förändring. “Vi gillar och vill behålla den opolerade lite smutsiga fabrikskänslan. Det ska inte bli något nytt Stureplanshak.” säger den kreativa ledaren Johanna Beckman. Samma tanke går igen i Facebooks nya kontorslokaler. Det ser lite kladdigt och ofärdigt ut och det är hela poängen. Genom att signalera “work in progress” vill man skapa en känsla av det krävs ett ständigt nytänkande, att man aldrig är riktigt klar.

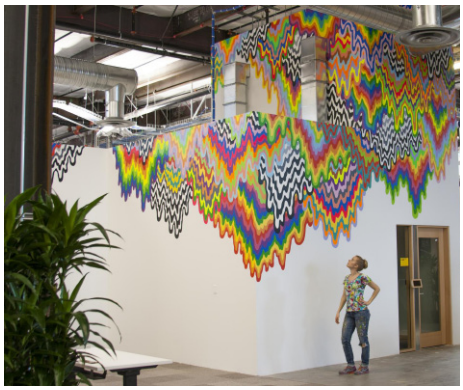
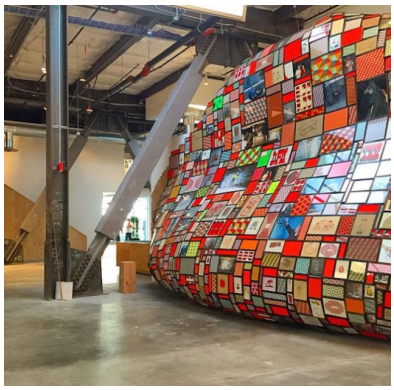

Interiören från en science fiction-film eller Facebooks nya kontor?

”Även det fula kan vara fint”, säger Daniel Östman som 2015 fått pris som Årets inredare. Företaget Fuldesign kommer ut med medvetet fula kramdjur och korsstygnstavlor. Det är kul och det är också befriande. Att få koppla av från dagens glamourstress är välgörande. I den tävlan om det mest perfekta livet som pågår på Facebook är det inte osannolikt att fler kommer att resignera och gå åt andra hållet. Jag tror att vi kommer att få se fler Facebook-inlägg på bakfulla personer med rufsigt hår en söndagmorgon. Att Lady Gaga lägger ut en bild på nätet när hon har fått en fet blåtira är fullt logiskt.

Fuldesign.

Svensson som riktmärke

Även inom modet har en motreaktion till det perfekta och välklädda dykt upp. Begreppet normcore som vi föreläste en del om tidigare (förvisso för två år sedan), innebär just en form av anti-mode med en medvetet underklädd look. För vad ska man göra när indie blir mainstream? Det är då en större utmaning att försöka vara normal än extrem. Därför ser vi en uttryckslöshet där slitna jeans, grå munkjacka och tubsockor regerar. Så om du känner att du inte har uppdaterat din garderob på länge utan går omkring i de vanliga gamla trasorna så kan du vara trendigare än någonsin!

Detta är alltså lite av Medel-Svenssons comeback. För antiperfektionismen behöver inte nödvändigtvis slå över i något fult eller dåligt. Musikgruppen Sunrise Avenue försökte länge få sin skiva utgiven men fick alltid samma respons från skivbolagen: det är för slätstruket och mainstream. När de till sist fick sin första skiva utgiven sålde de miljoner. Sångaren menade att Beatles också var mainstream.

Normcore - du kan vara mer inne än någonsin utan att ana det.

Konkurrens på människans kärnområden

Om den ökande konkurrensen i samhället för att nå toppen är en viktig drivkraft så är digitalisering och robotisering den andra huvudsakliga. Tidigare har alltid människor varit de som har kunnat utföra något bäst. Men med allt mer sofistikerade dataalgoritmer och robotar så förskjuts maktbalansen även här. Att robotar är bättre på många monotona uppgifter inom industrin vet vi. Vad som är nytt är de även gör intrång på mer mänskliga områden och konkurrerar där.

Detta tema togs upp i det tidigare nyhetsbrevet om kreativa datorer och exemplifierades med algoritmer som tar fram banbrytande recept, datorjournalistik och en musikrobot som spelar marimba och kan jamma med ett riktigt liveband. Maskiner kommer in och konkurrerar med saker som är människans kärna: känslighet, intuition och gehör.

Fenomenet att tekniken förändrar hur vi värderar mänsklig produktion är förstås inte nytt. När fotografin slog igenom i mitten på 1850-talet så falnade intresset snabbt för realistiskt måleri – en kamera kunde fånga vår värld så oändligt mycket bättre. Impressionismen slog igenom med sin mera skissartade stil och kraftiga penselföring. Nuförtiden är det bara gatukonstnärer på någon bro i södra Europa som håller på med realistiskt måleri. Att måla av något perfekt är ointressant – man måste tillföra ett perspektiv, en känsla eller en åsikt som konstnär.

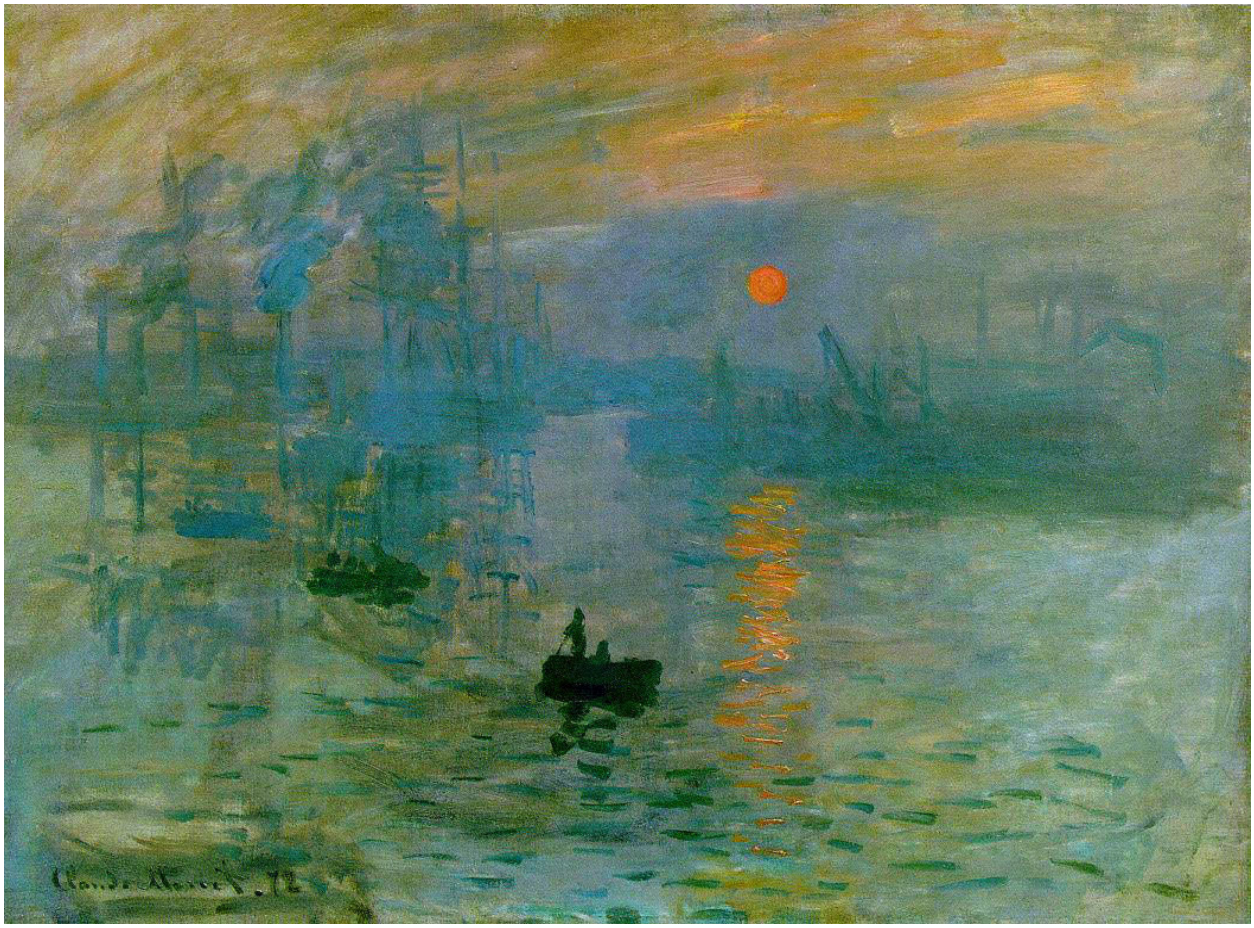

Impressionismens födelse: "Impression: soleil levant", 1872, av Claude Monet.

Imperfekta perfekta robotar

För att komplettera med ytterligare ett exempel kan iCEO nämnas. Det är en management-mjukvara som kan leda och fördela arbetet och enligt studier gör det bättre än en mänsklig chef. Genom att komplexa uppgifter kan delas in i mindre enheter kan mjukvaran sedan dela ut konkreta arbetsuppgifter till olika projektdeltagare.

I ett av testerna fick dataprogrammet i uppgift att ta fram en över 100 sidor lång forskningsrapport om hur man producerar kolvarianten grafen. Genom att använda resurser på mäklarsajter som Mechanical Turk kunde olika personer börja göra research, författa artiklar och ta fram bilder och diagram. Texterna sammanfogades till en sammanhängande text av frilansskribenter, vilken sedan korrekturlästes och faktagranskades av redaktörer. Kvalitetssäkring och HR ingick och utfördes också av iCEO. Totalt var 23 personer inblandade och slutprodukten togs fram på ett par veckor. Att göra detta med traditionellt ledarskap skulle uppskattningsvis ta ett par månader enligt de som genomförde studien.

Som människa måste man börja förhålla sig till det faktum att datorer och maskiner kommer att vara bättre än oss på allt fler uppgifter. De kan bli bättre på att spela musik, laga mat och vara chefer. Och strävan är naturligtvis att de ska göra det så perfekt som möjligt. Paradoxalt nog kan förstås även dataalgoritmer ha drag av antiperfektionism – de kan göra saker mindre bra för att på så sätt göra dem mer mänskliga.

Komplexa implikationer

Man kan fråga sig var på skalan som löper mellan ordning och kaos vi kommer att hamna i framtiden. Om total ordning och perfektionism är den ena extremen så behöver pendeln inte slå över i den andra extremen totalt kaos, vilket ofta känns lite mastigt att hantera. Men jag tror att rörelsen just nu är på väg åt det hållet, mot mer komplexitet.

Vi har redan sett fulreklam som är medvetet småskabbig, vi ser handskrivna texter vilket tyder på en rörelse bort mot det industriella och massproducerade. Vi kanske får se produkter som på olika sätt besjälas, de kanske ändrar utseende efter hand som växande organismer. Detta skulle också gå hand i hand med den urbana människans krav på ständig förnyelse och uppdatering i sina liv. Varumärken som gör anspråk på att vara perfekta kommer att kännas pretentiösa och orealistiska. Många kommer istället att lyfta fram svagheterna för att väcka sympati. Vi kommer att få se mer kändisar avslöja pinsamheter om sina liv, vilket kommer att göra dem mer äkta än en påklistrad medial fasad.

Det är ännu för tidigt att säga att detta kommer att bli en tongivande trend, men det vore onekligen en intressant utveckling. Låt oss följa utvecklingen och maila gärna in fler tips på antiperfektionism!

För mer info och prenumeration på detta nyhetsbrev, kolla in **www.futurewise.se**
Intresserad av inspirerande trendföredrag? Maila på **info@futurewise.se**
Bilder i nyhetsbreven är förutom egna bland annat från Flickr Creative Commons.